

Onderwerp: **Locatiekeuze en kredietaanvraag nieuwe milieustraat**

Samenvatting raadsvoorstel

Dit raadsbesluit betreft de locatiekeuze voor de te vernieuwen milieustraat. Gevraagd wordt om in te stemmen met locatie Otelaar als de locatie voor de te vernieuwen milieustraat en de verstrekking van totaal € 2.397.000,-- krediet voor de vernieuwing van de milieustraat en dekking van de jaarlijkse kosten van € 104.000 van uit de afvalbegroting.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met vernieuwing van de milieustraat op locatie Otelaar;
2. Hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 2.397.000,--;
3. Het benodigde bedrag te dekken via de tarieven afvalstoffenheffing;
4. Dit te verwerken in de programmabegroting 2023, in de nieuwe berekening van de tarieven afvalstoffenheffing;
5. De geheimhouding op bijlage 1 (Rapport 'Nieuwe milieustraat Barneveld - locatiekeuze-onderzoek') en bijlage 2 (Uitsplitsing aangevraagde krediet) op grond van artikel 10, tweede lid, sub b van de Wet openbaarheid van bestuur te bekrachtigen.

1. Inleiding

De huidige milieustraat Otelaar heeft de grens van zijn capaciteit bereikt. Zowel voor het inzamelen en overslaan van afvalstoffen en grondstoffen, als voor het verwerken van het aantal bezoekers. Regelmatig moeten bezoekers voor de milieustraat wachten, waarbij zij het verkeer op de openbare weg hinderen. Daarnaast zet Barneveld in op een groei naar 80.000 à 85.000 inwoners in 2040 (ten opzichte van ca. 60.000 inwoners in 2021). De huidige milieustraat kan deze groei niet aan. Door ruimtegebrek op de milieustraat zelf kunnen te weinig verschillende afvalfracties gescheiden worden aangeboden. Dat terwijl de gemeente in het Strategieplan Grondstoffen 2020-2024 juist een betere afvalscheiding tot doel heeft gesteld. Daarom moet de milieustraat worden vernieuwd. Uit eerder onderzoek bleek dat op dat moment op de huidige locatie uitbreiding niet mogelijk was. Daarom heeft de raad op 17 juni 2020 ingestemd om een verkenning van de verplaatsing van de milieustraat te starten (raadsbesluit 637).

Bij de verkenning naar een mogelijke nieuwe locatie van de milieustraat zijn 10 potentiële locaties met een centrale ligging in de gemeente meegenomen. Na de eerste selectie, waarbij vooral is gekeken naar bereikbaarheid, zijn vier locaties overgebleven. Met een multicriteria-analyse zijn deze locaties onderling vergeleken. Na een weging van de scores wordt de huidige milieustraat-locatie aan de Otelaarseweg aangemerkt als de beste locatie voor de toekomstige milieustraat in Barneveld. Eerder leek de Otelaarseweg niet geschikt. De reden hiervoor was dat de huidige indeling van de milieustraat onvoldoende capaciteit biedt en er geen mogelijkheid was om extra grond bij te kopen. Echter door de ruimte op de milieustraat in de hoogte te gebruiken, is uitbreiding van de capaciteit op de huidige locatie wel mogelijk.

2. Door de raad gestelde kaders

Op 17 juni 2020 heeft de raad het Strategieplan Grondstoffen 2020-2024 vastgesteld. Dit plan gaat over de huishoudelijke afvalinzameling, waar de gemeente vanuit de wet verantwoordelijk voor is. De milieustraat is hier een onderdeel van. De focus van het Strategieplan Grondstoffen 2020-2024 ligt op circulair en duurzaam grondstoffenbeheer. De doelstellingen uit het Strategieplan zijn:

- maximaal 70 kilo restafval per inwoner per jaar in 2024 (ten opzichte van 126 kilo per inwoner in 2019);
- kwaliteit van de grondstofstromen verbeteren naar minder dan 5% vervuiling.

3. Effect/Meetbare doelstellingen

Een vernieuwde milieustraat die:

- goed bereikbaar is. Dat betekent: reistijden vanuit de verschillende kernen in de gemeente Barneveld vallen binnen de norm.
- een goede doorstroom heeft nu en in de toekomst met oog op de groei van het aantal inwoners. Dat betekent geen wachtende bezoekers op de Otelaarseweg.
- voldoende mogelijkheden biedt nu en in de toekomst voor het gescheiden aanbieden van grondstoffen en grof huishoudelijk restafval, zodat zo min mogelijk restafval overblijft. Dat wil zeggen dat afvalsoorten die gescheiden verwerkt kunnen worden ook gescheiden moeten kunnen worden ingezameld op de milieustraat.

b) Maatschappelijk effect

Een vernieuwde milieustraat met een goede doorstroom en voldoende mogelijkheden voor het gescheiden aanbieden van grondstoffen, nodigt uit om afvalstromen gescheiden te komen brengen.

4a. Argumenten

1.1 De voorgestelde locatie is goed bereikbaar.

De gemiddelde reisafstand en reisduur voor de Otelaarseweg is vergelijkbaar met andere gemeentelijke voorzieningen waar een paar keer per jaar gebruik van gemaakt wordt. Van de vier vergeleken locaties staat de Otelaarseweg voor de gemiddelde reisafstand en reisduur op de tweede plek, maar omdat het verschil met de eerste plek slechts 0,1 km en 0,1 minuut is, is dit verschil bij de uiteindelijke afweging voor de locatiekeuze van ondergeschikt belang.

Mochten in de toekomst ook de inwoners van gemeente Scherpenzeel gebruik gaan maken van de milieustraat dan scoort de locatie aan de Otelaarseweg voor hen ook het beste op gemiddelde reisafstand en reisduur.

1.2 Op de voorgestelde locatie kan een goede doorstroom gerealiseerd worden.

Op de locatie aan de Otelaarseweg kan door het plaatsen van opslag onder verhoogde bordessen de indeling van de nieuwe milieustraat zo worden aangepast dat de doorstroom op de milieustraat wordt verbeterd en er op het terrein zelf meer ruimte is voor wachtende bezoekers. Zo wordt in de vernieuwde situatie het bezoekersverkeer gescheiden van het vrachtverkeer. Dit is veiliger en zorgt voor een betere doorstroom omdat bezoekers niet hoeven te wachten op vrachtwagens die containers verplaatsen en andersom. Ook is in het nieuwe ontwerp ruimte voor meerdere rijbanen en meerdere opstelstroken naast elkaar. Wanneer bezoekers voor een langere tijd staan te lossen, kunnen andere bezoekers passeren. Knelpunten en files worden daarmee zoveel mogelijk vermeden waardoor er minder wachtende bezoekers zijn. De bezoekers die wel nog moeten wachten kunnen dat op het terrein zelf doen. Het uitgangspunt is dat er geen verkeershinder meer op de openbare weg wordt veroorzaakt.

1.3 De voorgestelde locatie biedt voldoende mogelijkheden om nu en in de toekomst afvalscheiding op de milieustraat verder te verbeteren.

Voor de realisatie van een toekomstbestendige milieustraat en gemeentelijke opslag op dezelfde locatie is een grondoppervlakte van 16.035 m² nodig. Op de vernieuwde milieustraat worden verhoogde bordessen gebruikt en de ruimten onder de bordessen optimaal benut. Door dit dubbele ruimtegebruik van de kavel en een andere opstelling van de containers is geen extra grond nodig voor de uitbreiding van het huidige terrein. Daarnaast ontstaat door de modulaire inrichting flexibiliteit om de afvalscheiding ook in de toekomst optimaal te blijven faciliteren.

1.4 Otelaarseweg scoort het best op aspecten die voor Barneveld belangrijk zijn.

Vanuit bestaande kennis en ervaring van milieustraten van het externe adviesbureau en de informatie uit de Barneveldse situatie is geconstateerd dat de omgeving (ligging ten opzichte van omgeving, bestemmingsplan en ruimtelijke inpassing), beschikbare ruimte, kosten en synergie de belangrijkste aspecten voor de locatiekeuze van de milieustraat in Barneveld zijn. De Otelaarseweg scoort het beste op deze aspecten. De ligging in de omgeving is goed, er is voldoende ruimte beschikbaar, het bestemmingsplan is al passend en er is een duidelijke en financieel voordelige synergie met de gemeentelijke opslag aan de Otelaarseweg en de gemeentewerf die vlakbij aan de Kallenbroekerweg ligt. Een van de belangrijkste synergetische effecten is dat wanneer er weinig bezoekers zijn,

milieustraatmedewerkers andere werkzaamheden kunnen uitvoeren op het terrein van de gemeentelijke opslag. Ook kunnen milieustraatmedewerkers eenvoudig voor andere gemeentelijke medewerkers inspringen en andersom. Verder kunnen bepaalde voorzieningen zoals sanitair, kantoor en kantine worden gedeeld. Het financiële voordeel van deze synergetische effecten bij een milieustraat op de locatie Otelaarseweg en niet op een van de alternatieve locaties wordt geraamd op € 20.000 per jaar. Omdat de huidige milieustraat ook al op deze locatie zit, zijn deze synergetische effecten al in de huidige situatie aanwezig. De synergistische effecten geven daarmee geen financieel voordeel ten opzichte van de huidige situatie. Daarom is het financiële voordeel van deze synergistische effecten niet meegerekend in de financiële consequenties voor de vernieuwing van de milieustraat op de voorgestelde locatie Otelaarseweg.

1.5 De voorgestelde locatie is meteen beschikbaar.

De locatie Otelaarseweg is al in bezit van de gemeente en heeft de juiste bestemming. Daardoor kan snel gestart worden met de uitvoer van de werkzaamheden.

2.1 Dit is een reëel bedrag

De raming in het haalbaarheidsonderzoek dat door een externe partij is uitgevoerd, laat zien dat voor een toekomstbestendige milieustraat op de locatie Otelaar rekening gehouden moet worden met een investeringsbudget van € 2.397.000.

5.1 Vertrouwelijk verstrekte informatie als vertrouwelijk behandelen.

Omdat er bedragen en onderzochte potentiële locaties worden genoemd waarvan het niet in het (economische) belang van de gemeente is dat deze openbaar worden, dient deze informatie te allen tijde vertrouwelijk behandeld te worden.

4b. Tegenargumenten/kanttekeningen

1.1 Milieustraat moet bruikbaar blijven tijdens aanleg nieuwe milieustraat op zelfde locatie

De bouw van een nieuwe milieustraat op de locatie van de huidige milieustraat brengt een logistieke complicatie met zich mee. Uitgangspunt is dat tijdens de aanleg van de nieuwe milieustraat een beperkte inzamelvoorziening voor de inwoners beschikbaar blijft. Dat kan de gemeente voor het grootste gedeelte van de bouwtijd realiseren. Er worden afspraken gemaakt zodat een goede doorstroming van de bezoekers gewaarborgd blijft en de veiligheid van zowel de bezoekers als de milieustraatmedewerkers te allen tijde beschermd blijft.

1.2 Aanvullend onderzoek nodig naar wenselijkheid kringloopwinkel of ambachtscentrum/repaircentrum op de milieustraat

Op dit moment heeft een kringloopwinkel of ambachtscentrum/repaircentrum op de milieustraat geen toegevoegde waarde. Bezoekers aan de milieustraat kunnen op de huidige milieustraat al kringloopgoederen inleveren. Dit verloopt goed. De verwachting is dat het toevoegen van de mogelijkheid om kringloopspullen op de milieustraat te kopen niet per sé leidt tot betere afvalscheiding en vermindering van afval op de milieustraat. Bovendien zijn bezoekers aan de milieustraat bezig met opruimen en wegbrengen van spullen. Zij willen daar doorgaans het liefst zo min mogelijk tijd aan besteden en zijn dan niet in de modus om een winkel te bezoeken en spullen te kopen. Bovendien is het de vraag of de persoon binnen een huishouden die spullen naar de milieustraat brengt ook dezelfde persoon is die tweedehands spullen koopt. Met andere woorden, het is niet zeker of de milieustraatbezoekers dezelfde doelgroep is als bezoekers aan een kringloopwinkel.

Daarnaast kan een kringloopwinkel vanwege de benodigde ruimte (winkel met kantoor en opslagruimte) niet op het terrein van de milieustraat worden gerealiseerd. Er moet rekening worden gehouden met enkele duizenden vierkante meters aan extra ruimtebeslag. Vanuit ruimtelijk oogpunt is deze ontwikkeling niet zonder meer mogelijk. Milieustraten moeten namelijk worden ondergebracht op bedrijfsterreinen, waar 'detailhandel' zich meestal niet mag vestigen.

Het kan zijn dat de gemeente toch een gemeentelijk ambachtscentrum en/of repaircentrum op de milieustraat wil vanuit bijvoorbeeld het oogpunt van sociale werkgelegenheid. Maar dat moet dan gedragen worden door een gemeentelijke ambitie op sociaal vlak. En die is er op dit moment niet. Om de wenselijkheid en haalbaarheid van de gemeentelijk ambachtscentrum en/of repaircentrum in kaart te brengen is daarom breder onderzoek nodig.

5. Alternatieve scenario's

1.1 De alternatieve onderzochte locaties zijn minder geschikt

In de multicriteria-analyse zijn de locatie aan de Otelaarseweg en drie andere locaties onderling vergeleken. De drie andere locaties missen de synergie met de gemeentewerf die voor Barneveld belangrijk is. Voor twee van de alternatieve locaties is een bestemmingsplanwijziging nodig om daar een milieustraat te kunnen ontwikkelen. De andere alternatieve locatie heeft hoge verwervingskosten en te weinig ruimte voor toekomstige uitbreiding. Daarom zijn de drie andere onderzochte locaties minder aantrekkelijk om de nieuwe milieustraat te realiseren.

6. Proces

Vervolg/besluitvormingsproces (inclusief participatie):

Doorlopen van de aanbestedingsprocedure voor de herinrichting van de milieustraat. Hierbij worden de aanbestedingsrichtlijnen vanuit de gemeente gevolgd en worden de milieustraatmedewerkers bij betrokken. De jaarlijkse kosten van het krediet worden opgenomen in de afvalbegroting van 2023 (bij verwachte uitvoering van de vernieuwing van de milieustraat in 2022).

Vervolgstappen/planning/uitvoering:

Na besluitvorming wordt direct gestart met de aanbestedingsprocedure voor de herinrichting van de milieustraat. Wanneer deze is afgerond wordt de herinrichting van de milieustraat gestart. Parallel hieraan wordt dit jaar gekeken naar het aanscherpen van de acceptatievoorwaarden op de milieustraat, om te borgen dat hier alleen huishoudelijk afval wordt gebracht. Aanleiding hiervoor is de toezegging aan de raad eerder dit jaar om te kijken naar mogelijkheden om de acceptatievoorwaarden op de milieustraat aan te scherpen om het oneigenlijk gebruik van de milieustraat terug te dringen. Het aanscherpen van de acceptatievoorwaarden loopt via een apart traject; het aanpassen van de nadere regels van de afvalstoffenverordening. Hiermee hoeft niet gewacht te worden tot de milieustraat is vernieuwd.

Communicatie:

De inwoners worden via onze gebruikelijke kanalen geïnformeerd over de voorgenomen vernieuwing en de stand van zaken tijdens de uitvoering. Tijdens de uitvoerende werkzaamheden wordt op de locatie zelf ook duidelijk aangegeven wat van de bezoekers verwacht wordt en hoe zij hun afval en grondstoffen op de milieustraat kwijt kunnen. De raad wordt geïnformeerd wanneer het definitieve ontwerp en de definitieve planning voor de vernieuwing van de milieustraat bekend is.

Evaluatie/controle:

De kosten worden gemonitord via de reguliere begrotingscyclus.

7. Financiële gevolgen

Voor de vernieuwing van de milieustraat op de voorgestelde locatie is een totaal krediet nodig van € 2.397.000 en een dekking van de jaarlijkse structurele lasten van € 104.000 uit de afvalbegroting. Op basis van het huidige aantal aansluitingen komt dit neer op een lastendruk van € 4,67 per huishouden. Wanneer het aantal huishoudens in de gemeente stijgt (bijvoorbeeld door de realisatie van de geplande nieuwbouwwijken of de eventuele samenvoeging met gemeente Scherpenzeel), dan worden de structurele jaarlijkse lasten over meer huishoudens verdeeld. De lastendruk per huishouden wordt dan lager.

De structurele lasten van het krediet ijlen een jaar na. Dat wil zeggen dat wanneer de vernieuwing van de milieustraat in 2022 wordt uitgevoerd en afgerond, de lasten voor het eerst in 2023 ten laste van de begroting komen.

Financiële consequenties:

Totale investering

Totale investering, excl. BTW	€	2.397.000
Totale kapitaallasten, bij een rente van 2,8%	€	104.000

De totale investering is de som van de benodigde investeringen voor civiele werken, voorzieningen, onderdelen en rollend materieel. In de niet openbare Bijlage 2 is de uitsplitsing van het benodigde krediet

naar de verschillende onderdelen, inclusief de gehanteerde afschrijvingstermijnen per onderdeel opgenomen.

8. Risico's

De werkelijke kosten kunnen op het moment van aankoop en realisatie anders uitvallen dan op dit moment geraamd. Onder andere door wisselende grond- en materiaalprijzen. Verder is in de raming uitgegaan van het behoud van bestaande verhardingen. Tijdens de realisatie kan blijken dat de bestaande verhardingen vervangen moeten worden en dit brengt kosten met zich mee. Om deze risico's te beheersen is in het aan te vragen krediet hiervoor een extra marge opgenomen en zijn de bedragen naar boven afgerond op duizendtallen.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,	
de secretaris,	de burgemeester,
W. Wieringa	J.J. Luteijn

Bijlagen:

Bijlage 1: NIET OPENBAAR

- Rapport 'Nieuwe milieustraat Barneveld - locatiekeuze-onderzoek'

Bijlage 2: NIET OPENBAAR

- Uitsplitsing aangevraagde krediet